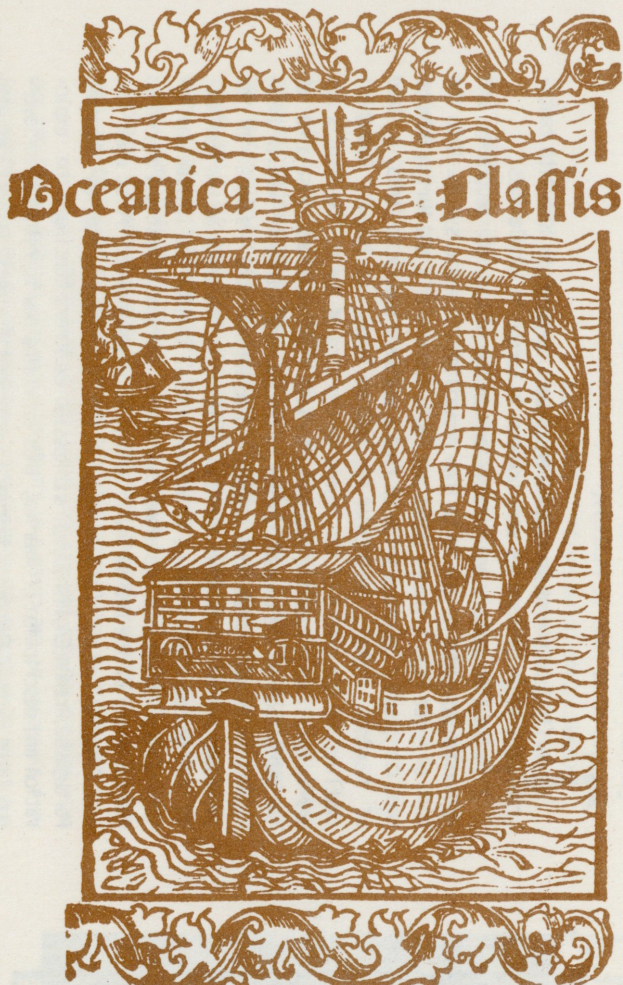

AMEERIKA

500

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

De Insulis nuper in mari Indico repertis

The first Europeans to reach America were Northmen in 10th-11th centuries, but their discoveries were unknown in Europe in Middle Ages.

In the 15th century new information in the field of geography and astronomy was added to the up to then prevailing Ptolemaic system. With the help of Marco Polo's travel books and Paolo Toscanelli's and Martin Behaim's maps Christopher Columbus tried to find a westward seaway to India, a land of fabulous riches. On October 12, 1492 he landed on island Guanahani (Watling). Of the report of the voyage to the king of Spain, "De insulis nuper in mari Indico repertis" appeared in 1493 eight editions. Displayed at the exhibition is the oldest edition in the Library - that of 1494. In 1493-1504 Columbus made three more voyages, discovering some islands in the Caribbean and on the Central American coast. Until his death he was convinced that he had found a seaway to Western India. In 1501 the Italian navigator Amerigo Vespucci sailed along the South American coast and announced the discovery of the New World. After him M. Waldseemüller first used the name "America" on his globe in 1507. In the following centuries Spanish, Portuguese, French, English, Dutch and Russian explorers continued the exploration and description of America, thus providing new territories for overpopulated Europe. Europeans learned to grow exotic plants. Connections with the colonies promoted the development of production, trade and seafaring. As a synthesis of the culture of European colonists, brought-in Negroes and exterminated Indians the American civilization developed.

The course of the discovery of the new continent is reflected at the exhibition by maps and geographical accounts by 16th-17th century authors: J. de la Cosa, S. Münster, A. Ortelius, G. Mercator, etc. Displayed are some publications of C. Columbus; A. Vespucci's, and J. and S. Cabot's logbooks and letters. The nature, history, economy, habits and culture of different parts of America are described by the 16th-17th century Spanish chroniclers B. de Las Casas, G. de la Vega, A. de Herrera, A. de Solís. Ample information is provided in studies and travel accounts by later researchers.

Illustratsioonid:

1. Uue Maailma kaart - S. Münster. Cosmographiae Universalis... Basel 1559.
2. Konkistadoorid ja indiaanlased. Puutõige. - S. Münster. Cosmographiae Universalis... Basel 1559.
3. C. Kolumbuse vapp ja autograaf.
- Esilehel: Kolumbuse karavell reisiaruandes. (Basel 1494).

Teodorus van der

Tabula nouarum insularum, quas diuersis respectibus Occidentales & Indianas uocant.

1

Näitus TÜ Rahmatukogus

okt. 1992 — veebr. 1993

TÜ 92.494.500.

610629543

De Insulis nuper in mari Indico repertis

The first Europeans to reach America were Northmen in 10th-11th centuries, but their discoveries were unknown in Europe in Middle Ages.

In the 15th century new information in the field of geography and astronomy was added to the up to then prevailing Ptolemaic system. With the help of Marco Polo's travel books and Paolo Toscanelli's and Martin Behaim's maps Christopher Columbus tried to find a westward seaway to India, a land of fabulous riches. On October 12, 1492 he landed on island Guanahani (Watling). Of the report of the voyage to the king of Spain, "De insulis nuper in mari Indico repertis" appeared in 1493 eight editions. Displayed at the exhibition is the oldest edition in the Library - that of 1494. In 1493-1504 Columbus made three more voyages, discovering some islands in the Caribbean and on the Central American coast. Until his death he was convinced that he had found a seaway to Western India. In 1501 the Italian navigator Amerigo Vespucci sailed along the South American coast and announced the discovery of the New World. After him M. Waldseemüller first used the name "America" on his globe in 1507. In the following centuries Spanish, Portuguese, French, English, Dutch and Russian explorers continued the exploration and description of America, thus providing new territories for overpopulated Europe. Europeans learned to grow exotic plants. Connections with the colonies promoted the development of production, trade and seafaring. As a synthesis of the culture of European colonists, brought-in Negroes and exterminated Indians the American civilization developed.

The course of the discovery of the new continent is reflected at the exhibition by maps and geographical accounts by 16th-17th century authors - J. de la Cosa, S. Münster, A. Ortelius, G. Mercator, etc. Displayed are some publications of C. Columbus, A. Vespucci's, and J. and S. Cabot's logbooks and letters. The nature, history, economy, habits and culture of different parts of America are described by the 16th-17th century Spanish chroniclers B. de Las Casas, G. de la Vega, A. de Herrera, A. de Solís. Ample information is provided in studies and travel accounts by later researchers.

Illustratsioonid:

1. Uue Maailma kaart - S. Münster. Cosmographiae Universalis... Basel 1559.
 2. Konkistadoorid ja indiaanlased. Puutõige. - S. Münster. Cosmographiae Universalis... Basel 1559.
 3. C. Kolumbuse vapp ja autograaf.
- Esitehel: Kolumbuse karavell reisiaruandes. (Basel 1494).

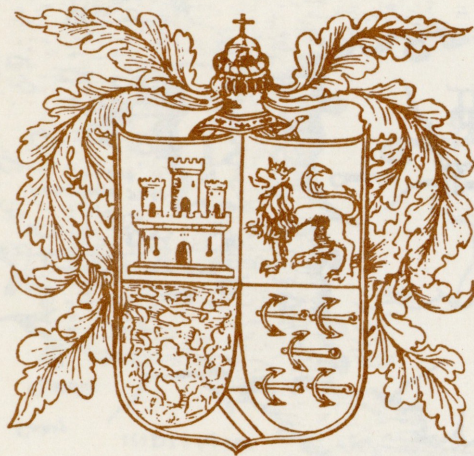
Tabula nouarum insularum, quas diuersis respectibus Occidentales & Indianas uocant.

CHRISTOPHORVS COLUM.
V.S. Indiarum primus Inven.
102

3

.S.
.S. A .S.
X M Y
XPO FERENS

Esimeste eurooplastena jõudsid 10.-11.sajandil Ameerikasse normannid, keskaja Euroopas nende avastusi ei tuntugi.

15.sajandil lisandusid seni valitsenud Ptolemaiuse maailmapildile uued teadmised geograafiast ja astronoomiast. Marco Polo reisikirjadele ning Paolo Toscanelli ja Martin Behaimi kaartidele tuginedes otsis Christoph Kolumbus läänekursil mereteed muinasjutuliste rikkuste maale Indiasse. 12.oktoobril 1492 randus ta Bahama saarestikus Guanahani (Watlingi) saarel. Hispaania kuninga lipu all toimunud reisi aruanne "De insulis nuper in mari Indico repertis" ilmus juba 1493.a.kaheksas trükis. Näitusel on eksponeeritud Tõ raamatukogu vanim, 1494.a. väljaanne. 1493-1504 sooritas Kolumbus veel kolm reisi, avastades saari Kariibi meres ning Kesk-Ameerika rannikul. Surmani jäi ta veendunuks, et oli rajanud tee Lääne-Indiasse. 1501.a. läbis Itaalia meresõitja Amerigo Vespucci Lõuna-Ameerika ranniku Brasiiliast Patagooniani ja andis teada Uue Maailma avastamisest. Tema järgi kasutas saksa kartograaf M.Waldseemüller 1507.a.esmakordselt Ameerika nimetust oma gloobusel.

Järgnevatel aastasadel jätkasid Ameerika avastamist ja kirjeldamist hispaania, portugali, inglise, hollandi, prantsuse ning vene maadeuurijad. Kolooniate rajamine laiendas maapuuduses ja ülerahvastatud Euroopa tegevusruumi. Eurooplased õppisid kasvatama eksootilisi taimi nagu kartul, tomat, mais, jt. Side kolooniatega hoogustas tootmise, kaubanduse ja meresõidu arengut. Euroopa kolonistide, sisseveetud neegrite ja hävitatud indiaanlaste kultuuri sünteesina kujunes Ameerika tsivilisatsioon.

Uue mandri avastamise kulgu tutvustavad näitusel kaardid ja geograafilised ülevaated 16.-17.sajandi autoritelt - J.de la Cosa, S.Münster, A.Ortelius, G.Mercator jt. Eksponeeritud on C.Kolumbuse, A.Vespucci, J.ja S.Cabot logiraamatute ja kirjade publikatsioone. Ameerika eri piirkondade loodust, ajalugu, majandust, kombestikku ja kultuuri tutvustavad 16.-17.sajandi hispaania kroonikud B. de Las Casas, G.de la Vega, A.de Herrera, A.de Solis. Rohket teavet pakuvad ka hilisemate teadlaste uurimused ja reisipäevikud.

CHRISTOPHORVS COLVM.
BVS. Indiarum serimus Inven.
102

2

3

.5.
.3. A .5.
X M Y
XPO FERENS

Esimeste eurooplastena jõudsid 10.-11.sajandil Ameerikasse normannid, keskaja Euroopas nende avastusi ei tuntud.

15.sajandil lisandusid seni valitsenud Ptolemaiuse maailmapildile uued teadmised geograafiast ja astronoomiast. Marco Polo reisikirjadele ning Paolo Toscanelli ja Martin Behaimi kaartidele tuginedes otsis Christoph Kolumbus läänekursil mereteed muinasjutuliste rikkuste maale Indiasse. 12.oktoobril 1492 randus ta Bahama saarestikus Guanahani (Watlingi) saarel. Hispaania kuninga lipu all toimunud reisi aruanne "De insulis nuper in mari Indico repertis" ilmus juba 1493.a.kaheksas trükis. Näitusel on eksponeeritud Tõ raamatukogu vanim, 1494.a. väljaanne. 1493-1504 sooritas Kolumbus veel kolm reisi, avastades saari Kariibi meres ning Kesk-Ameerika rannikul. Surmani jäi ta veendunuks, et oli rajanud tee Lääne-Indiasse. 1501.a. läbis Itaalia meresõitja Amerigo Vespucci Lõuna-Ameerika ranniku Brasiiliast Patagooniani ja andis teada Uue Maailma avastamisest. Tema järgi kasutas saksa kartograaf M.Waldseemüller 1507.a.esmakordselt Ameerika nimetust oma gloobusel.

Järgnevatel aastasadel jätkasid Ameerika avastamist ja kirjeldamist hispaania, portugali, inglise, hollandi, prantsuse ning vene maadeuurijad. Kolooniate rajamine laiendas maapuuduses ja ülerahvastatud Euroopa tegevusruumi. Eurooplased õppisid kasvatama eksootilisi taimi nagu kartul, tomat, mais, jt. Side kolooniatega hoogustas tootmise, kaubanduse ja meresõidu arengut. Euroopa kolonistide, sisseveetud neegrite ja hävitatud indiaanlaste kultuuri sünteesina kujunes Ameerika tsivilisatsioon.

Uue mandri avastamise kulgu tutvustavad näitusel kaardid ja geograafilised ülevaated 16.-17.sajandi autoritelt J.de la Cosa, S.Münster, A.Ortelius, G.Mercator jt. Eksponeeritud on C.Kolumbuse, A.Vespucci, J.Ja S.Cabot logiraamatute ja kirjade publikatsioone. Ameerika eri piirkondade loodust, ajalugu, majandust, kombestikku ja kultuuri tutvustavad 16.-17.sajandi hispaania kroonikud B. de Las Casas, G.de la Vega, A.de Herrera, A.de Solis. Rohket teavet pakuvad ka hilisemate teadlaste uurimused ja reisipäevikud.

ARH 44-830

2

3

.5.
.9. A .5.
X M Y
XPO FERENS

Esimeste eurooplastena jõudsid 10.-11.sajandil Ameerikasse normannid, keskaja Euroopas nende avastusi ei tuntud.

15.sajandil lisandusid seni valitsenud Ptolemaiuse maailmapildile uued teadmised geograafiast ja astronoomiast. Marco Polo reisikirjadele ning Paolo Toscanelli ja Martin Behaimi kaartidele tuginedes otsis Christoph Kolumbus läänekursil mereteed muinasjutuliste rikkuste maale Indiasse.12.oktoobril 1492 randus ta Bahama saarestikus Guanahani (Watlingi) saarel. Hispaania kuninga lipu all toimunud reisi aruanne"De insulis nuper in mari Indico repertis" ilmus juba 1493.a.kaheksas trükkis. Näitusel on eksponeeritud Tõ raamatukogu vanim, 1494.a. väljaanne. 1493-1504 sooritas Kolumbus veel kolm reisi, avastades saari Kariibi meres ning Kesk-Ameerika rannikul. Surmani jäi ta veendunuks, et oli rajanud tee Lääne-Indiasse.1501.a. läbis Itaalia meresõitja Amerigo Vespucci Lõuna-Ameerika ranniku Brasiiliast Patagooniani ja andis teada Uue Maailma avastamisest. Tema järgi kasutas saksa kartograaf M.Waldseemüller 1507.a.esmakordselt Ameerika nimetust oma gloobusel.

Järgnevatel aastasadel jätkasid Ameerika avastamist ja kirjeldamist hispaania, portugali, inglise, hollandi, prantsuse ning vene maadeuurijad. Kolooniate rajamine laiendas maapuuduses ja ülerahvastatud Euroopa tegevusruumi. Eurooplased õppisid kasvatama eksootilisi taimi nagu kartul,tomat,mais,jt.Side kolooniatega hoogustas tootmise, kaubanduse ja meresõidu arengut.Euroopa kolonistide,sisseveetud neegrite ja hävitatud indiaanlaste kultuuri sünteesina kujunes Ameerika tsivilisatsioon.

Uue mandri avastamise kulgu tutvustavad näitusel kaardid ja geograafilised ülevaated 16.-17.sajandi autoritelt-J.de la Cosa, S.Münster,A.Ortelius,G.Mercator jt.Eksponeeritud on C.Kolumbuse, A.Vespucci, J.jaS.Cabot logiraamatute ja kirjade publikatsioone. Ameerika eri piirkondade loodust, ajalugu, majandust,kombestikku ja kultuuri tutvustavad 16.-17.sajandi hispaania kroonikud B. de Las Casas, G.de la Vega, A.de Herrera, A.de Solis. Rohket teavet pakuvad ka hilisemate teadlaste uurimused ja reisiräpärakud.

AMERIKA
500

